

**Uchwała Nr _____
Rady Miejskiej w Iławie
Z dnia 27 stycznia 2025 r.**

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Iława na lata 2025 – 2027

na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.Dz.U.2024.1465 z późn.zm.) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.Dz.U.2024.177) uchwała się, co następuje:

- § 1. Uchwała się Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Iława na lata 2025 – 2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Iławy.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Iławie

Grażyna Kemska

BURMISTRZ
MIASTA IŁAWY

Dawid Kopaczewski

*Mr. wódm. dachreben
focm - fo
Iława, 31.12.2024.*

RADCA PRAWNY

Izabela Małachowska
06/12

Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Iława na lata 2025 - 2027

Iława, 2024

Spis treści

Wprowadzenie	3
I. Diagnoza środowiska lokalnego	5
1.1. Sytuacja demograficzna.....	5
1.2. Sytuacja społeczna.....	7
II Adresaci Programu	15
III Realizatorzy i partnerzy Programu	15
IV Finansowanie Programu.....	16
V Cele Programu	16
VI Harmonogram realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Ława na lata 2025-2027	17
VII Planowane rezultaty.....	21
VIII Monitoring i ewaluacja Programu.....	21
Wykaz ważniejszych skrótów	22

Wprowadzenie

Rodzina jest najszerszą grupą społeczną i występuje we wszystkich etapach rozwoju społeczeństwa i we wszystkich formacjach. Jest ona naturalnym i niezastąpionym elementem struktury społecznej, nazwanej podstawową komórką społeczną. Dziś rzadko spotykamy rodziny wielopokoleniowe, w których dziadkowie, rodzice i dzieci mieszkają pod jednym dachem. Nie często spotyka się rodziny wielodzietne, czyli takie w których wychowuje się troje czy więcej dzieci. Współczesne rodziny są małe, dwupokoleniowe, tworzą je rodzice z dziećmi. Coraz więcej jest rodzin niepełnych, najczęściej opiekują się nimi samotne matki. Bywają rodziny zrekonstruowane. Tak nazwane są rodziny, w których przynajmniej jeden z partnerów wchodzi w nowy związek, mając już dziecko. Niektóre dzieci znajdują dom i miłość w rodzinach adopcyjnych. Wobec prawa stanowią również rodzinę.

W myśl ustawy o pomocy społecznej rodzina to „ osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Jedną z najistotniejszych funkcji rodziny jest wychowanie dzieci. We współczesnych rodzinach coraz częściej obserwuje się trudności z prawidłową realizacją zadań wychowawczych. Zaburzone więzi rodzinne wpływają destrukcyjnie na funkcjonowanie człowieka, stanowią podstawowe źródło jego deficytów. W przypadku wystąpienia jakiegokolwiek dysfunkcjonalności rodziny, Państwo ma obowiązek zapewnić dziecku specjalną ochronę i pomoc w przezwyciężeniu zaistniałej sytuacji. Wszelkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być ze sobą spójne i uwzględniać prawo do zachowania własnej tożsamości. Odpowiednio zaprojektowane instytucjonalne formy wsparcia powinny mieć charakter pomocniczy, tj. uwzględniać zasoby własne rodziny, odbywać się przy jej aktywnym udziale, a przede wszystkim za jej zgodą. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo – wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać. Powyższe oddziaływania pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji wynikających z jej istoty, a przede wszystkim pozwolą zatrzymać dziecko w jego rodzinie naturalnej lub umożliwią powrót do niej w razie czasowego umieszczenia w pieczy zastępczej. Ważnym jest fakt, że wspieranie rodziny, to jednocześnie rozwój i wzmocnienie społeczności lokalnej, ponieważ to właśnie w rodzinie dorastają kolejne pokolenia, które w przyszłości będą tworzyły społeczeństwo i wpływały na tempo jego rozwoju.

Wszelkie czynności władz państwowych i samorządowych oraz organizacji pozarządowych w zakresie udzielania pomocy rodzinie, określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz.U.2024 poz.177), która nakłada na gminy obowiązek podejmowania działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w tym opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Ława na lata 2025 - 2027 stanowi realizację wytycznych wymienionej wyżej ustawy i jest spójny ze *Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miejskiej Ława na lata 2016-2025*. Stanowi kontynuację „*Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Ława na lata 2022 - 2024*”.

Miejscem realizacji Programu jest obszar Gminy Miejskiej Ława. Koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie, a okres jego realizacji to lata 2025 – 2027.

I. Diagnoza środowiska lokalnego

1.1. Sytuacja demograficzna

W Gminie Miejskiej Ława w 2023 roku zamieszkiwały 30.882 osoby (stan na dzień 31 grudnia 2023 r.). Na przestrzeni ostatnich trzech lat można zauważyć powolny spadek liczby mieszkańców Gminy Miejskiej Ława.

Tabela nr 1. Stan ludności Gminy Miejskiej Ława

Wyszczególnienie	Liczba osób		
	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba mieszkańców ogółem w tym:	31.717	31.184	30.882

Źródło: Dane statystyczne Urzędu Miasta Ławy (ewidencja ludności), opracowanie własne

Na terenie Gminy Miejskiej Ława przeważają mieszkańcy w wieku produkcyjnym – 55,15% ogółu mieszkańców. Drugą pod względem liczebności grupą jest ludność w wieku poprodukcyjnym – 27,35 % wszystkich mieszkańców, natomiast najmniejszą grupę stanowi ludność w wieku przedprodukcyjnym – 17,47% (stan na dzień 31 grudnia 2023 r.). Na przestrzeni lat 2021 – 2023 można zaobserwować spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. Wzrasta natomiast odsetek osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym. Dynamikę na tym polu pokazuje tabela nr 2.

Tabela nr 2. Stan ludności w Gminie Miejskiej Ława w latach 2021 - 2023 z podziałem na wiek

Wiek	Rok					
	2021		2022		2023	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
przedprodukcyjny	6.106	19,25	5.538	17,6	5.396	17,47
produkcyjny	16.954	53,45	17.349	55,63	17.032	55,15

poprodukcyjny	8.136	25,65	8.294	26,60	8.447	27,35
----------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Źródło: Dane statystyczne Raport o stanie miasta

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Ławie na dzień 31 grudnia 2023 roku zarejestrowanych było 394 bezrobotnych mieszkańców Ławy, wśród których 232 osób to kobiety. Tabela poniżej przedstawia liczbę bezrobotnych mieszkańców Ławy według płci. Analizując dane zawarte w tabeli można zauważyć, że w roku 2023 nastąpił spadek liczby osób bezrobotnych w porównaniu z rokiem 2022, natomiast utrzymał się mniej więcej na tym samym poziomie jak w roku 2021.

Tabela nr 3. Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Miejskiej Ława według płci

Wyszczególnienie	Liczba osób bezrobotnych		
	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba osób bezrobotnych ogółem w tym:	423	432	394
Kobiety	251	238	232
Mężczyźni	172	194	162

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Ławie, opracowanie własne

Na dzień 31 grudnia 2023 roku osoby w wieku 35 - 44 lata stanowiły najwyższy odsetek wśród osób bezrobotnych, podobnie było w latach poprzednich. Dane te pokazuje tabela nr 4.

Tabela nr 4. Liczba osób bezrobotnych według wieku

Wiek bezrobotnych	Liczba osób		
	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
od 18 do 24 lat	53	55	52
od 25 do 34 lat	99	94	96
od 35 do 44 lat	118	126	115

od 45 do 54 lat	71	84	64
od 55 do 59 lat	53	39	34
60 lat i więcej	29	34	33

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie, opracowanie własne

1.2. Sytuacja społeczna

Iława jako miasto powiatowe jest lokalnym centrum edukacji, kultury oraz sportu. Zlokalizowane jest tutaj zarówno szkolnictwo ponadpodstawowe, podstawowe oraz filia Wyższej Szkoły im. Pawła Włodkowica w Płocku. Funkcjonują również przedszkola o charakterze publicznym i niepublicznym. Miasto posiada system pomocy społecznej, w tym instytucje, placówki, organizacje oraz realizuje programy działające na rzecz osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym, starszych, niepełnosprawnych, bezdomnych, rodzin borykających się z różnego rodzaju problemami.

Głównym priorytetem umożliwiającym określenie zadań Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych dotycząca rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie. W związku z powyższym opracowano Kartę Diagnostyczną umieszczoną w tabeli nr 5.

Tabela nr 5. Karta Diagnostyczna Programu Wspierania Rodziny

Spis informacji	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	2.020	2.039	2.037
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	2.237	2.192	1.779
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń funduszu alimentacyjnego	248	228	206
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego w tym dodatku energetycznego	230	395	424
Liczba rodzin, którym wydano Kartę Dużej Rodziny	42	63	68
Liczba rodzin, w których udzielono pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów (stypendia i zasiłki szkolne)	76	65	65

Źródło: Dane statystyczne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iławie

Zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, od 01.01.2012 r. gmina ponosi częściową odpłatność za pobyt swoich mieszkańców w pieczy zastępczej, której wysokość uzależniona jest od długości umieszczenia w pieczy. Koszty te obrazuje tabela poniżej.

Tabela nr 6. Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w latach 2021 - 2023

Rok	Kwota odpłatności
2021	528.364
2022	637.748
2023	528.364
Ogółem	1.694.476

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Łławie

System pomocy społecznej w Gminie Miejskiej Łława w 2023 roku objął swoim wsparciem 2.037 rodzin (włącznie z pracą socjalną), liczących 4.631 osób. Stanowiło to 15% ogółu mieszkańców miasta. Liczbę rodzin objętych świadczeniami z pomocy społecznej z wyłączeniem pracy socjalnej oraz odsetek mieszkańców korzystających z tych świadczeń obrazuje tabela nr 7.

Tabela nr 7. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2021 - 2023

Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób w rodzinach	Liczba mieszkańców	Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej
2021	2.020	4.697	31.717	14,8%
2022	2.039	4.713	31.184	15,1%
2023	2.037	4.631	30.882	14,9%

Źródło: Dane MOPS w Łławie, opracowanie własne

Mieszkańcy Ławy mogą skorzystać również z poradnictwa specjalistycznego świadczonego przez:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie – psycholog, radca prawny;
- Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ławy – psycholog, pedagog terapeuta, terapeuta uzależnień, pedagog – terapeuta ds. przemocy, radca prawny, pedagog;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ławie – psycholog, pedagog;
- Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ławie – psycholog, pedagog, logopeda, doradca zawodowy,
- Placówki oświatowe (szkoły, przedszkola) – psycholog, pedagog, logopeda, oligofrenopedagog, neurologopeda, pedagog specjalny, nauczyciel terapeuta.

Najczęstsze przyczyny przyznawania wsparcia zgodnie z ustawą o pomocy społecznej obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 8. Powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2021 - 2023

POWODY TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	Rok 2021		Rok 2022		Rok 2023	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	509	996	502	1.039	444	913
Sieroctwo	2	2	0	0	0	0
Bezdomność	67	69	71	76	69	71
Potrzeba ochrony macierzyństwa	125	516	109	459	115	498
w tym: - wielodzietność	59	310	61	320	61	323
Bezrobocie	266	538	231	501	215	489
Niepełnosprawność	398	672	409	653	408	675

Długotrwała lub ciężka choroba	731	1141	708	1118	721	1166
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem, w tym:	240	811	262	850	247	833
- rodziny niepełne	163	484	172	504	165	507
- rodziny wielodzietne	52	274	54	275	39	211
Przemoc w rodzinie	23	61	20	47	16	51
Uzależnienie od alkoholu	76	104	60	788	73	100
Narkomania	7	11	8	8	5	5
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	24	28	14	16	24	29
Zdarzenie losowe	2	2	0	0	3	6
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	1	1	0	0	0	0
Sytuacja kryzysowa	1	2	0	0	0	0

Źródło: Dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łławie

Jak wynika z powyższych danych najczęstszymi powodami przyznawania pomocy w różnej formie były: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność, i bezrobocie.

W znacznej grupie klientów pomocy społecznej przyczyną kryzysu była potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (szczególnie w rodzinach niepełnych i wielodzietnych) oraz problem uzależnienia od alkoholu i bardzo często związana z nim przemoc w rodzinie. Pomimo, że problemy te dotyczą niewielki odsetek rodzin, to traktowane są przez służby społeczne priorytetowo, gdyż dotyczą bezpieczeństwa i prawidłowego rozwoju dzieci.

Przemoc jest jedną z dysfunkcji rodziny. Stosowanie przemocy przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego. Jego skutkiem mogą być nie tylko bezpośrednie szkody w sferze zdrowia fizycznego i psychicznego, ale także długotrwałe negatywne konsekwencje dla prawidłowego rozwoju dzieci.

W związku z tym zmiany do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej nałożyły na gminę obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym tworzenia zespołów interdyscyplinarnych. Osoby wchodzące w skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej to specjaliści z różnych grup zawodowych i środowisk współpracujących ze sobą w celu zapewnienia skutecznego reagowania na problem przemocy w rodzinie. Taki Zespół został powołany zarządzeniem Burmistrz Miasta Ławy. Obecnie funkcjonuje on w Wydziale Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ławy.

Poniższa tabela obrazuje zjawisko przemocy w rodzinie na terenie miasta Ławy na przestrzeni lat 2021 - 2023.

Tabela nr 9. Zjawisko przemocy domowej w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	Rok		
	2021	2022	2023
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart	69	93	112
Liczba posiedzeń ZI	47	44	32
Liczba powołanych grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych			
Liczba odbytych posiedzeń przez grupy robocze/grupy diagnostyczno-pomocowe	191	402	444

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

Od 1 września 2014 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie realizuje program pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów. Pomoc ta przysługuje w formie: stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego. Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, alkoholizm lub narkomania, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa, brak umiejętności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, gdy rodzina jest niepełna. Natomiast zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, a przyznanie tego świadczenia nie jest uzależnione od posiadanego dochodu. Na przełomie ostatnich trzech lat Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie nie

wypłacił zasiłku szkolnego, natomiast co roku przyznawał i wypłacał stypendia szkolne, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 10. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów

Okres realizacji	Stypendia szkolne		
	liczba rodzin z przyznanym stypendium	liczba wypłaconych stypendiów	wartość wypłaconych świadczeń w zł
I – VIII 2021	55	201	76.228,86
IX – XII 2021	65	284	68.092,00
I – VIII 2022	64	280	61.678,84
IX – XII 2022	65	284	58.478,15
I – VIII 2023	65	284	78.120,55
IX-XII 2023	55	224	61.688,00

Źródło: Dane sprawozdawcze MOPS w Ławie

Od dnia 16 czerwca 2014 roku Gmina Miejska Ława realizuje program rządowy dla rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny. Zadanie to zostało przekazane do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Ławie.

Tabela nr 11. Rządowa Karta Dużej Rodziny

Wyszczególnienie	Rok		
	2021 (od początku realizacji zadania tj. od 16.06.2014 do 31.12.2021)	2022 (od początku realizacji zadania tj. od 16.06.2014 do 31.12.2022)	2023 (od początku realizacji zadania tj. od 16.06.2014 do 31.12.2023)
Liczba wydanych Kart elektronicznych	3.154	3.677	4.506
Liczba wydanych Kart tradycyjnych	3.279	3.800	4.592
Liczba rodzin, którym wydano Kartę	1.084	1.401	1.744
Ilość wydanych Kart rodzicom	1.868	2.207	2.343

Ilość wydanych Kart dla dzieci	1.411	1.593	1.830
--------------------------------	-------	-------	-------

Źródło: Dane MOPS w Łławie, opracowanie własne

Z informacji posiadanych przez MOPS wynika, że zainteresowanie tą formą wsparcia dla rodzin wielodzietnych wśród mieszkańców Łławy jest duże. Mieszkańcy są również zainteresowani Łławską Kartą Dużej Rodziny.

Dodatkową formą wsparcia proponowaną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łławie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jest objęcie ich pomocą Asystenta Rodziny. Zadanie w całości realizowane było ze środków własnych gminy.

Tabela nr 12. Liczba zatrudnionych Asystentów Rodziny w latach 2021 - 2023

Rok	Zatrudnienie asystentów rodziny
2021	4
2022	3
2023	3

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Łławie

Liczbę rodzin, które uzyskały wsparcie asystenta rodziny w latach 2021 - 2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 13. Liczba rodzin objętych wsparciem Asystenta Rodziny w latach 2021 - 2023

Rok	Liczba rodzin objętych wsparciem	Liczba osób w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny (ogółem)	Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny
2021	57	228	139
2022	64	234	142
2023	59	234	149

Źródło: Opracowanie własne MOPS w Łławie

W sytuacjach wyjątkowych po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzinie oraz z uwagi na dobro dziecka i konieczność zapewnienia mu niezwłocznej opieki, umieszcza się dzieci zamieszkujące teren Gminy Miejskiej Ława w pieczy zastępczej, a gmina współfinansuje ich pobyt.

W 2021 r. w pieczy zastępczej przebywało 92 dzieci, w tym:

- 77 dzieci w rodzinach zastępczych i w rodzinnych domach dziecka,
- 4 dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- 11 dzieci w rodzinnym domu dziecka.

Natomiast w samym 2021 roku w pieczy zastępczej umieszczono 17 dzieci mieszkańców naszego miasta.

W 2022 r. w pieczy zastępczej przebywało 107 dzieci, w tym:

- 74 dzieci w rodzinach zastępczych,
- 11 dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- 22 dzieci w rodzinnym domu dziecka.

Natomiast umieszczonych zostało 25 dzieci z terenu miasta Ławy.

W 2023 r. w pieczy zastępczej przebywało 130 dzieci, w tym:

- 98 dzieci w rodzinach zastępczych,
- 12 dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej,
- 20 dzieci w rodzinnym domu dziecka

Natomiast umieszczonych zostało 14 dzieci z terenu miasta Ławy. Dane te przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 14. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w latach 2021 - 2023

Lata	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Koszty ponoszone przez Gminę Miejską Ława
2021	17	92	528.364
2022	25	107	637.748
2023	14	130	968.860

Źródło: Opracowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ławie, opracowanie własne

II Adresaci Programu

Odbiorcami Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Ława realizowanego w latach 2025 – 2027 są przede wszystkim ławskie rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, rodziny o trudnej sytuacji materialno-bytowej, rodziny zagrożone ubóstwem, dotknięte przemocą domową, jak również rodziny, w których rodzicom została ograniczona lub odebrana władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Adresatami będą także dzieci i młodzież, którym rodzice nie zapewniają prawidłowej opieki oraz warunków do życia i rozwoju.

III Realizatorzy i partnerzy Programu

Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Ława na lata 2025-2027 będzie realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie. Realizacja Programu polegać będzie na zasadach współdziałania z partnerami środowiska lokalnego, którzy specjalizują się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Dzięki wspólnie podejmowanym działaniom dopracowane zostaną odpowiednie warunki i możliwości dla wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie. Program będzie realizowany przy współpracy wymienionych poniżej jednostek i organizacji:

- Urzędu Miasta Ławy,
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ławie,
- Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ławy,
- Placówek oświatowych (publiczne i niepubliczne),
- Miejskiego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli,
- Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Ławie,
- Ławskiego Centrum Sportu Turystyki i Rekreacji,
- Ławskiego Centrum Kultury,
- Ławskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego,
- Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ławie,

- Komendy Powiatowej Policji w Iławie,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Iławie,
- Powiatowego Centrum Rozwoju Edukacji w Iławie, w tym Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej,
- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Iławie,
- Placówek służby zdrowia,
- Psychologów i pedagogów szkolnych,
- organizacji pozarządowych.

IV Finansowanie Programu

Zakłada się, że źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Iława na lata 2025-2027 będą:

- środki z budżetu miasta Iławy,
- środki budżetu państwa przeznaczone na realizację programów w sferze pomocy rodzinie,
- środki z funduszy Unii Europejskiej,
- środki pozyskane w ramach konkursów dotacyjnych.

V Cele Programu

Cel główny: Wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Cele szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych rodzin
2. Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży
3. Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze
4. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa rodzin, dzieci i młodzieży
5. Doskonalenie kadry służb pomocowych działających w sferze pomocy rodzinie

VI Harmonogram realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Iława na lata 2025-2027

<u>Cel szczegółowy 1: Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych rodzin</u>			
Nazwa zadania	Wskaźniki realizacji zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji
Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom przeżywającym trudności	- liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej, - liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych, - liczba rodzin korzystających ze świadczeń funduszu alimentacyjnego - liczba osób korzystających z usług transportowych realizowanych przez OPS	MOPS	2025-2027
Zapewnienie rodzinom warunków lokalowych	- liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego, - liczba rodzin które otrzymały lokal z zasobów gminy	MOPS UM	2025-2027
Objęcie dzieci i młodzieży programem dożywiania	- liczba rodzin z dziećmi korzystających z zasiłków celowych na zakup żywności - liczba dzieci korzystających z posiłku - liczba mieszkańców korzystających z pomocy żywnościowej z Banku Żywności	MOPS	2025-2027
Realizacja Programu Karta Dużej Rodziny	- liczba rodzin korzystających ze wsparcia w ramach KDR	MOPS	2025-2027
<u>Cel szczegółowy 2: Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży</u>			
Nazwa zadania	Wskaźniki realizacji zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji
Udzielenie pomocy w formie stypendiów szkolnych lub innej pomocy finansowej, rzeczowej	- liczba rodzin z przyznanym stypendium - liczba wypłaconych stypendiów	MOPS, TPD	2025-2027

Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży	- liczba dzieci i młodzieży, które skorzystały z wypoczynku letniego/ zimowego - liczba dzieci uczestniczących w półkoloniach i półzimowiskach	MOPS, organizacje pozarządowe, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ławy	2025-2027
Prowadzenie świetlic dla dzieci i młodzieży	- liczba świetlic -liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do świetlicy szkolnej -liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do innych placówek zapewniających zajęcia świetlicowe	MOPS, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ławy, oświata	2025-2027
Realizowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży	- nazwa programu - liczba zrealizowanych programów - liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach	Oświata, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ławy, KPP, MOPS	2025-2027
Wsparcie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych poprzez pomoc psychologiczno-pedagogiczną	- liczba konsultacji - liczba pedagogów szkolnych - liczba psychologów szkolnych	oświata	2025-2027
Realizacja integracyjnych form nauczania, opieki dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością	- liczba klas integracyjnych - liczba oddziałów/grup integracyjnych w przedszkolach - liczba dzieci/młodzieży z niepełnosprawnością w oddziałach/ grupach/ klasach - liczba dzieci i młodzieży objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi - liczba dzieci korzystających z programów AOON, OW	Oświata, MOPS	
Cel szczegółowy 3. Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze			
Nazwa zadania	Wskaźniki realizacji zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji
Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo - wychowawcze w tym: rodzinom wychowującym ciężko lub nieuleczalnie	liczba asystentów rodziny - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - liczba dzieci w rodzinach objętych asystenturą - liczba dzieci z niepełnosprawnością	MOPS	2025-2027

chore dziecko „Za życiem”			
Praca socjalna skierowana na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej	- liczba rodzin objętych pracą socjalną - liczba pracowników socjalnych - liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych uwzględniających problemy opiekuńczo – wychowawcze w rodzinie	MOPS	2025-2027
Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej ogółem - liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie sprawozdawczym - liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej w danym okresie sprawozdawczym	PCPR, MOPS	2025-2027
Praca z rodziną biologiczną dzieci czasowo umieszczonych w pieczy zastępczej	- liczba rodzin wspieranych	MOPS	2025-2027
Objęcie rodzin specjalistycznym poradnictwem	- liczba rodzin objętych specjalistycznym wsparciem - rodzaj wsparcia - liczba udzielonych porad - liczba rodzin objętych nadzorem kuratorskim	MOPS, PCRE, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ławy, kuratorzy	2025-2027
Realizacja programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodziny	- liczba realizowanych programów - liczba rodzin objętych programami	Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ławy, KPP, MKRPA, placówki oświatowe	2025-2027
Promowanie rodzinnej integracji	- liczba imprez/spotkań integracyjnych	ICK, ICSTiR, MOPS, MBP, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ławy, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe	2025-2027
Tworzenie i realizacja projektów wspierających rodzinę	- liczba projektów - liczba uczestników	MOPS, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta	2025-2027

		ławy, organizacje pozarządowe.	
<u>Cel szczegółowy 4. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa rodzin, dzieci i młodzieży</u>			
Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniem, przemocą domową	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba rodzin z dziećmi, którym udzielono pomocy z powodu uzależnienia - Liczba rodzin z dziećmi, którym udzielono pomocy z powodu przemocy domowej - liczba spraw skierowanych do MKRPA 	MOPS	2025-2027
Realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba NK, - liczba rodzin z dziećmi, w których została uruchomiona procedura NK - liczba nowych NK wszczynających procedurę w okresie sprawozdawczym, - liczba rodzin z dziećmi, w których została uruchomiona procedura NK w okresie sprawozdawczym, - liczba posiedzeń ZI, - liczba posiedzeń grup roboczych - liczba instytucji zaangażowanych w procedurę „Niebieskiej Karty” - liczba rodzin z dziećmi 	MZI	2025-2027
<u>Cel szczegółowy 5. Doskonalenie kadry służb pomocowych działających w sferze pomocy rodzinie</u>			
Kursy, szkolenia, warsztaty dla pracowników instytucji wspierających rodzinę	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przeszkolonych specjalistów - Liczba szkoleń/kursów/warsztatów 	MOPS, Wydział Polityki Społecznej Urzędu, Miasta ławy, oświata	2025-2027
Rozwijanie innowacyjnych form pomocy z rodziną (mediacje, terapia, dialog motywujący)	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych wsparciem - liczba udzielonego wsparcia z podziałem na jego rodzaj 	MOPS, Wydział Polityki Społecznej Urzędu, Miasta ławy, oświata, organizacje pozarządowe.	2025-2027

VII Planowane rezultaty

- zminimalizowanie problemów opiekuńczo - wychowawczych występujących w rodzinach
- wzmocnienie relacji i więzi rodzinnych oraz poczucia bezpieczeństwa rodziny

i dziecka,

- wzrost umiejętności i kompetencji wychowawczych rodziców,
- poprawa komunikacji w rodzinie,
- zwiększenie liczby dzieci powracających z rodzinnej pieczy zastępczej i placówek

opiekuńczo - wychowawczych,

- poprawa bezpieczeństwa rodzin, dzieci i młodzieży,
- rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej,
- podniesienie świadomości społeczeństwa na temat dostępnych form wsparcia,
- rozwój usług społecznych,
- podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników działających w sferze pomocy rodzinie.

VIII Monitoring i ewaluacja Programu

Celem monitoringu Programu będzie badanie stopnia realizacji założonych celów. Obszarem objętym monitoringiem będą przyjęte w ramach Programu działania. Ocena poszczególnych działań odbywać się będzie na podstawie corocznej analizy realizacji założeń Programu na podstawie informacji i danych uzyskanych od podmiotów uczestniczących w jego wykonaniu, co pozwoli określić wszystkie uzyskane efekty.

Ocenie podlegać będzie:

1. Badanie wskaźników realizacji Programu.
2. Stopień realizacji założonych celów szczegółowych.
3. Skuteczność działań podejmowanych w ramach Programu.
4. Porównanie zgodności osiągniętych rezultatów z przyjętymi celami.

Monitoring oraz ewaluacja Programu zostaną przeprowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby w tym zakresie będą przedkładane Radzie Miejskiej w Ławie do 31 marca każdego roku za rok poprzedni. Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb. Ostateczne efekty zostaną przedstawione po zakończeniu okresu jego realizacji.

Wykaz ważniejszych skrótów

MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie

ICK – Ławskie Centrum Kultury

ICSTiR – Ławskie Centrum Sportu Turystyki i Rekreacji

MBP – Miejska Biblioteka Publiczna w Ławie

NK – Niebieska Karta

ZI – Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Ławie

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Ławie

PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Ławie

MKRPA – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ławie

KPP – Komenda Powiatowa Policji w Ławie

PCRE – Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji w Ławie

Opracowanie:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ławie

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ławie

Grażyna Kemska

BURMISTRZ
MIASTA ŁAWY

Dawid Kpaczewski

Uzasadnienie

Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Ława na lata 2025 – 2027 został utworzony w oparciu o art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.Dz.U.2024 poz.177). Jego opracowanie i realizacja stanowi zadanie własne gminy.

Celem Programu jest zdefiniowanie kierunków działań zamierzających do stworzenia warunków właściwych dla należytego rozwoju rodziny i opieki nad dzieckiem, w szczególności rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ławie

Grażyna Kemska

